

הבטאון פתוח לכל אנשי חטיבה 600
ובני המשפחות השכולות לדורותיהם.

כתובת המערכת:

idan.ofer@gmail.com

נתיבי האש

ביטאון חיילי חטיבה 600 ומפקדיה לדורותיהם גליון מס' 8 1.5.2011

לכבוד: רס"ן אלי הראל, מ"פ בגדוד 8149 - במשלחת "עדים במדים" לפולין - מרץ 2011

אלי היקר,

המסע המפרך הזה שהינך כבר חלק ממנו, יסתיים במועדו, ואתה תחזור לארץ, למשפחתך, לחברייך ולחיים של היום יום. אך בכל זה משהו בך ישתנה, ההבנה העמוקה שהמחנות, הגדרות, העננים השחורים, הביתנים, בתי הקברות, האנדרטאות והרי האפר החובקים את משרפות ההשמדה. אלה פותחים בפניך שאלות לא מעטות, כי... הכל אמיתי, הכל היה. יצאת למשלחת כנציג הגדוד עם קבוצת קצינים איכותיים במסגרת צבאית - עדים במדים. אני זוכר את הרגע המרגש מאוד לעמוד על אדמת פולין בפתח מחנות הריכוז וההשמדה, לבוש מדי צה"ל ומעוטר בכל האותות... כומתה שחורה נושאת את סמל השריון - לבטח גם אתה נרגש, כמו כל קצין יהודי שהיה שם, כאשר אינך יודע ממש למה לצפות, או עד כמה טעון ומייגע יהיה המסע.

אנו, מפקדי גדוד 8149 וחיליו, אשר לא מכבר היינו גדוד 407, ולו מורשת מפוארת לתקומת עם ישראל, ואתה הינך חלק ממנו ומעשיך הם היופי שבאדם. על היותך קצין ערכי, ציוני, כריזמטי ומיוחד.

בהיותך קצין בצבא הגנה לישראל, המגן על עמו ומולדתו מאז אי שם בעבר, ותימשך לה גם בעתיד. אותה מולדת מצליחה להחזיק מעמד בזכות אנשים כמוך, וכאלה אשר הם במסע עימך שלובים זה בזה כי רעות מקודשת היא בדם. אתם מתהלכים בשורות בזוגות ובשלשות בשדה ההרג ובשדות האפר הזועקים וכואבים עד מאוד, המראות הקשים האלה צריכים בשעה שכזו לחזק אותנו ולבסס אותנו כבני אדם, להמשיך להילחם למען בית חופשי ואמיתי לעם היהודי ולמדינת ישראל.

יאיר לפיד כתב לבנו, אשר נסע לפולין במסגרת בית הספר, שכ"שאתה הולך ברחובות פולין, אני מבקש ממך להסתכל לא רק על מחנות ההשמדה, לא רק על תנורי האבן והפלדה המאיימים, ולא רק על מקלחות הקרמיקה המזויפות.... אל תסתכל רק על האימה, מפני שהיא משקרת. במקום זה הסתכל בני על הרחובות, על השדרות, על האנשים ההולכים למכולת בבגדי יומיום, ועל נשים יפות בחצאיות קצרות מדי, תסתכל בני על החנויות, על בתי הקפה, על המשרדים הלא ממוזגים, נסה להסתכל על תווי פניהם של האנשים, האיפור שנמרח, פירור שנותר בקצה, קפל מרירות שהקדים את זמנו, קמטי הצחוק המרכיבים את המבט, נסה בני לשחק במשחק הבלשי של החיים. מי הרופא? מי הסטודנט? מי החשמלאי? ברוב הפעמים תטעה, המשורר הוא בעצם חנווני, הזונה היא זמרת אופרה. אבל זה לא חשוב. כשמסתכלים על זה מקרוב, החיים דומים בכל מקרה, ואז רק אז, תזכור שככה בדיוק זה היה, המלחמה נגעה בפולין רק בקצוות, בזמן הפלישה הגרמנית בספטמבר 1939, ובזמן השחרור בידי הרוסים, בשלהי 1945, באמצע התרחשה ההשמדה. היא נעשתה ברובה המכריע בארץ רגילה, בידי אנשים רגילים, באופן שיהיה נורא מלהביע במילים, אבל רגיל לחלוטין, רגיל כפי שלא ניתן לתאר במילים."

אלי היקר, הרי זוהי צוואת החיים - משואה לתקומה!

עם ישראל חי וקיים לנצח, ובתקומה חברינו נפלו בקרבות ההגנה והם אלה שציוו לנו את תקומת העם והמולדת. כי ידענו את העבר ובצילנו נלמד לבנות את העתיד. כי עם הנצח לא מפחד - לא מפחד מדרך ארוכה אף שקשה היא ומייגעת. בשם המג"ד, בשם המפקדים והחיללים בגדוד - אנו מצדיעים לך. המשך במסע זה ביראת כבוד למעננו ולמען דור העתיד.

הרצל רבה - רס"ן

סגן מפקד הגדוד.

מאיר אלפרט – משואה לתקומה

חייו של סרן מאיר אלפרט ז"ל עמדו בצל השואה. מאיר נולד בעיר ליון בצרפת, כי הוריו, צבי ופרומה אלפרט ז"ל, היו ניצולי שואה שנודדו ברחבי אירופה, עם אחותו הגדולה אהובה (כיום: לוברטובסקי) ואחיו חיים. בעת שהותם במחנה הפליטים בליון הגיח אל העולם מאיר, ביום 13.6.48, כמעט חודש לאחר קום מדינת ישראל. בקיץ הקרוב הוא היה אמור לחגוג את יום הולדתו ה-63!!!

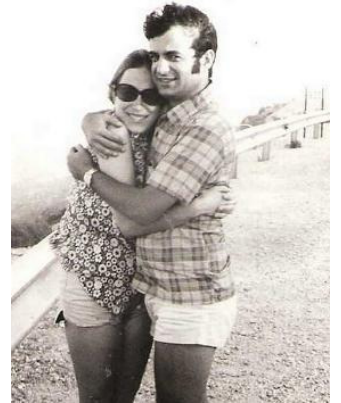
צפי סימונס [אלפרט]

הוריו הגיעו לארץ וגרו במעברה בכפר סבא. האבא עבד כנגר והאמא שטפה רצפות על מנת לאפשר לילדיה ללמוד בבית הספר התיכון, שהלימודים בו עלו כסף רב, ואחר כך לרכוש השכלה על תיכונית. אהובה עסקה בהוראה, חיים עבד בתעשייה הצבאית ומאיר הספיק להשלים שנה ראשונה בלימודי המשפטים באוניברסיטת תל אביב.

ההורים, שבאו מבתים יהודיים מסורתיים, בעטו ביהדות לאחר השואה בטענה שהאל לא היה שם למען בניו, בתקופה הכי קשה בחייהם. מאיר המשיך בדרכם בעוד אני באתי מבית מסורתי, ששמר על קידוש בליל שבת והליכה לבית הכנסת בחגי ישראל.

את יום הכיפורים תשל"ד בילינו בדירתנו החדשה בכפר סבא: אני צמתי, בעוד מאיר עושה סדר במגירותיו ובשולחנו: נישאנו בסך הכל 6 שבועות קודם לכן, ועוד לא הספקנו לארגן את הדירה החדשה והמשותפת שלנו.

כשפרצה המלחמה, נסע מאיר לבת ים לאסוף את ציוד המילואים שלו מבית הוריו בעוד אני מחכה לצו המילואים שלו. כשהוא חזר, הצו כבר חיכה לו והוא ארז ויצא לנקודת הגיוס בבית הספר הקרוב אלינו. בהמשך היום עוד הספקתי להכין לו כריכים ושתיה ולבקר אותו, לחזור שוב כדי להביא לו את הטרנזיסטור שבקש – וזהו!

חצי שנה מאוחר יותר, בין יום השואה ליום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, הגיעה משלחת צה"ל להודיע לי כי שרידי הטנק של מאיר נמצאו ב'מיסורי' והוא הובא למנוחות בערב יום הזיכרון.

היום אני מנהלת את מכון גנדל באוניברסיטה העברית המציע לציבור הרחב קורסים בתרבות יהודית וישראלית. והקורסים הללו שבים ומחברים אותי למאיר, כי יש בהם העוסקים במקומו של האל בחיינו, ויש בהם שיעור השואל היכן היה אלוהים בשואה, ויש לנו שיעור העוסק בפדיון שבויים – אם כי מאיר מעולם לא נפל בשבי אלא היה נעדר.

כמו שכתבה חני כהן בגיליון הקודם: צפי של מאיר עוד בוכה ומתגעגע, למרות שבמועד פירסום גליון זה ימלאו 37 שנים להבאתו של מאיר לקבורה. צפי מהדורת 2011 ממשיכה לעבוד ולהגדיל את המשפחה עם נכדים ולשאול את עצמה: מה היה קורה אם....?

ליום הזיכרון לחללי מערכות ישראל

משפחות השכול חברי לוחמי חטיבה 600

עוצבת נתיבי האש

יומני מלחמות ישראל מרתקים וייחודיים במורכבותם ההיסטורית ולעיתים צרופים קורותיהם אלו באלו וכך הם מרכיבים יחדיו סיפור חיים, סיפורי גבורה בתוך תקומה ניצחון והגשמה.

משפחות שכולות, חבריי לוחמי החטיבה 600 / 519 לדורות. פעולות העמותה מאז היווסדה הושתתו על חשיבת הזיכרון, ההנצחה והמורשת למען לא ישכח כי באישון לילה יצאו בניה של החטיבה לבלימה, להתקפה, לצליחת התעלה ולהבקעה בהכרעה לניצחון. יהיו ויכוחי ההיסטוריונים אשר יהיו, לא תוסר מעל יומנה של חטיבה 600 הכרעתה בשדה הקרב ואנו נמשיך בדרכינו מכל הלב והנשמה, גדליק נר זיכרון, נצפה בסרט החטיבה המוקרן לעיתים תכופות בערוץ ההיסטוריה, נמשיך לפעול בהעברת מורשת הקרב לתלמידים לחיילים ולאוכלוסיות מתעניינות. נמשיך להניח זרי פרחים ביום הזיכרון, נקיים טקס זיכרון ליד האנדרטה ונתכנס כל משפחת 600 בסוכות. נמשיך להוביל עשייה אשר אין לה סוף, נישא את האבוקה ביראת כבוד ונשנן בכל עת את מורשתה המפוארת של החטיבה במלחמת יום הכיפורים ולאחריה.

הנהלת עמותת נתיבי האש 600 פונה לכל משפחה לכל חבר לכל בן או נכד אשר הינו חלק ממשפחת חטיבה 600 / 519 - מפח"ט, גדודים 407 - 409 - 410 (8149 - 8576 - 7050) להוסיף/לעדכן את פרטיו באתר החטיבה בקטגוריה "צור קשר" וזאת למען חיזוק הקשר בנינו.

אני פונה אישית לדור הצעיר לשאת חלק בפעולות העמותה ולהיות שותף להן.

משפחות שכולות, לוחמי החטיבה לדורות מתכנסים לזיכרון

ביום שני ה' אייר תשע"א 9.5.2011

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל

בשעה 15:00 ברחבת האנדרטה חטיבה 600, פארק העוצבות בלטרון.

ויהיו כל השמיים מקבלים את תפילתנו ונשמת כל חי תברך.

יהי זכרם ברוך.

ביראת כבוד,

ר ב ה ר צ ל - יו"ר העמותה

כיכר הגבורה

תושבי אשקלון חולפים ליד האנדרטה הזו בדרך היורדת לפארק וחופי הרחצה מדי יום. שם היצירה במקור: **שמשון ודלילה**. על שם הגיבור התנ"כי שמוטט על עצמו ועל הפלישתים את מקדש דגון אלילים. עיריית אשקלון הקדישה את האתר ואת יצירתו זו של האמן **לב טוכנר** לזכר האחים **אמנון וגדעון גלעדי ז"ל**. שני קציני שריון שנפלו במלחמת ישראל.

אמנון, בנם של דוד ועדה גלעדי מאשקלון, נפל במלחמת ששת הימים. גדעון, אחיו הגדול, היה קצין בצנחנים. לאחר נפילתו של אמנון, החליט גדעון שהוא הולך לשריון, להמשיך את דרכו של אחיו הצעיר. כך מצא את עצמו מפקד על פלוגה בחטיבה 600.

בלילה ההבקעה למערב התעלה, בין 15 ל-16 באוקטובר 1973, לחם גדעון בצומת טרטור לקסיקון את הקרב האחרון שלו. קולו נשמע בקשר בפעם האחרונה בין 02.00 ל-02.30

על ניהול קרב גבורה עיקש ונואש בלילה ההוא, קיבל גדעון לאחר נפילתו את עיטור הגבורה. לזכרו ולזכר אמנון אחיו, הנציחה אשקלון את שניהם כראוי ב"כיכר הגבורה".

**ברדתכם לבלות על חופי אשקלון,
הביטו ימינה וזיכרו את האחים
אמנון וגדעון גלעדי.**

טיפול בהלם

יום העצמאות ה-63 למדינת ישראל בפתח ולפניו שתי תזכורות כואבות: יום הזכרון לשואה והגבורה ויום הזכרון לחללי מערכות ישראל.

לצד החללים, ישנן שתי קבוצות אחרות של נפגעים. אחת – הפצועים שנפגעו בעת הקרב, טופלו וגם חולצו אחורנית: השרופים, הקטועים וכל אלה שפציעותיהם גלויות לעין. הקבוצה השנייה כוללת את אלה שחזרו הביתה, בדרך כלל שלמים בגופם, אך נפשם נפגעה. מרביתם זוהו רק לאחר עשרות שנים והם ידועים כיום בשם 'הלומי קרב'. חלקם גם נפצעו פיזית, אך הפצע הנפשי הוסתר עמוק.

הטראומה של לוחמים אלה גורמת להם נזקים שהפכו את חייהם לגהינום. הם רק לא קישרו את הבעיות עם המלחמה. לפחות לא בהתחלה.

גם בחטיבה 600 יש הלומי קרב כאלה. אצל שני לוחמים שלנו גם התאבדו בנים. אחד מהם מוכר כהלום קרב. מזעזע. כואב. לבנו אתם.

כמו אצל ניצולי שואה, סימנים של טראומת הקרב מחלחלים לעתים אל בני דור ההמשך. למרות שהם לא היו בשדה הקרב. מופתעים??? לוחמים אפילו לא יודעים על כך. גם תומכי לחימה לסוגיהם.

משרד הבטחון איננו ממחר לסייע במקרים שכאלה, בלשון המעטה. על רקע זה תמצאו בעמוד הבא את סיפורו של ארגון "עמך". העבירה אותו אלינו מנהלת אזור תל אביב של הארגון, חברת הנהלת העמותה של חטיבתנו: חני כהן-אורון. היא יודעת למה.

אם מישהו בין חברינו סבור שיש מקום לבקש סיוע – חפשו את 'עמך' באינטרנט. יש להם סניפים בכל הארץ כמעט. קחו אחריות על החיים - עכשיו!

פרוטוקולים של העמותה

כולם מוזמנים להכנס לאתר הבית של העמותה ולהתעדכן במתרחש. לפניכם קישור לפרוטוקול הישיבה האחרונה מיום 3.3.2011:

<http://www.amuta600.org.il/protocols.asp>

**על פי בקשת המשפחה, הערב בגדרות לכבוד
האחים אהוד וחגי גורדון ז"ל לא יתקיים.
תודה לכל הפונים למתן סיוע!**

אפשר לדבר על זה

העימות בין הרצון להכחיש מעשים נוראיים ובין הרצון להכריז עליהם בקול רם, הוא דיאלקטיקה מרכזית של הטראומה הנפשית. בני אדם שעברו חוויות קשות אם בנוכחות במצבי זוועה, או שנעשו בהם מעשי זוועה, עשויים לספר פעמים רבות את סיפוריהם בדרך רגשית מאוד, סותרת ומקוטעת. בכך הם משרתים את שני הצווים: סיפור האמת ושמירת הסוד.

חני כהן-אורון

רק כאשר האמת זוכה להכרה, אפשר להתחיל לדבר על תהליכי החלמה. אלא שלעיתים קרובות מדי, הסודיות היא זו המנצחת והסיפור לא יוצא במלים אלא בתסמינים.

האירועים הטראומטיים הם אכן אירועים מאוד חריגים אך לא מפני שהם מתרחשים לעיתים רחוקות אלא מפני שהם משתקים את ההסתגלות האנושית הרגילה לחיים.

האירועים הטראומטיים כרוכים בדרך כלל באיום על החיים או על השלמות הגופנית או במפגש אישי קרוב עם אלימות או מוות. אך בעיקר הם מעמתים את האדם עם מצבים קיצוניים של חוסר ישע, אובדן שליטה ותחושת קטסטרופה. ככל שחוסר האונים רב יותר כך תהיה הפגיעה קשה יותר.

מדובר אם כן על שורה ארוכה ומגוונת של אירועים בחיים אשר יש בהם פוטנציאל לחולל טראומה נפשית. מצבי קרב, מלחמה, תאונות דרכים או תאונות אחרות, אונס, אלימות, התעללות נפשית ופיזית, השפלה ועוד. ככל שהחשיפה נמשכת זמן רב יותר כך גם הפגיעה קשה יותר.

רבים מנהלים חיים שלמים כאשר הם נושאים על עצמם חוויות טראומטיות לא מטופלות. הסימפטומים מוסתרים ממש כמו האירועים עצמם. אך בניגוד למה שמקובל לחשוב, החיים לצידם של קורבנות טראומה הופכים בעצמם לקורבנות ע"י החשיפה הממושכת להשפעה הרב דורית של הטראומה והטראומטיזציה המשנית. העלייה בגיל מחלישה את ההגנות וזיכרונות טראומטיים, שלא נכחו בחיים, פורצים ומציפים תוך שיבוש ופגיעה קשה באיכות החיים.

עמותת "עמך", אשר הוקמה במטרה לספק תמיכה נפשית וחברתית לניצולי השואה, הדור השני ובני משפחותיהם, פותחת בימים אלה את שעריה לכל מי שחווה טראומה בין אם היא אקוטית או בין אם היא ממושכת וכרונית. לבני משפחה המחלקים חיים עם נפגעי טראומה ובני הדור השני אשר חווים העברה בינדורית של תסמינים.

השרות ב"עמך" כרוך בתשלום אך התעריפים נוחים ונמוכים מאלה בשוק הפרטי. בתי "עמך" הם בפריסה ארצית. מי מכם אשר זקוק ליעוץ, עזרה קצרה וממוקדת, ארוכה ומלווה מוזמן ליצור קשר ולקבל שרות מהיר ומאוד מקצועי.

טקס לחללי חטיבה 600 ביום הזכרון לחללי צה"ל

יתקיים ביום שני 9.5.2011 בשעה 15.00

ליד האנדרטה בלטרון

הטקס אינו חובה והוא נוסף על כל הטקסים הרשמיים המתקיימים בבתי העלמין ברחבי הארץ בשעה 11.00

מי שיכול מוזמן לקחת חלק ולהצטרף

לאנשי ה'פורום האזרחי':

לא כל ציבור קוראי הבטאון מכיר את הפורום המדובר. רק חלק מהאנשים, בעיקר אלה שעדיין מתווכחים על אירועים משדות הקרב. חלקם באים גם משורות חטיבה 600 שלנו.

הבטאון לעולם לא יפרסם את הויכוחים בהם שקוע הפורום. לא לכבודנו לחטט בריב האישי בין גנרלים לשעבר, מחשש בזיון לנופלים.

על רקע זה אני מבקש: **אל תשלחו יותר למערכת כל חומר מדיוני הפורום!** חבל על זמנכם, הכל נשלח ישר לסל המיחזור בלי שייקרא כלל.

תודה!

תזכורת

שני סרטונים בוויטוב מספרים את תמצית סיפור החטיבה במלחמה. לצפייה חפשו בגוגל: **חטיבה 600**. הסרטונים יועלו בין התשובות בלי צורך לחפש במיוחד את ויטוב.

גליון מספר 9

יראה אור ביום

1.7.2011

נשמח לכל חומר רלוונטי!

המדור לחיפוש חברים

ההיסטוריון, ד"ר מנחם בן שלום, הלא הוא קצין הסיור של גדוד 410, נחצ'ה, מבקש לאתר חובשים מגדוד 407 שפעלו במלחמה לצד ד"ר קלמן גויטיין.

חלקם כבר אותרו לפני הפצת הבטאון, בסבב ביקורת, אבל נחצ'ה מחפש לצורך השלמות במחקרו גם רישומים של הפעילות בתאג"ד 407 במידה ונשמרו אצל מישהו מהצוות. אולי אצל אנשי המבצעים, מודיעין, אולי אצל מישהו אחר?

תודה!

idan.ofer@gmail.com

המדור – לשרות כולם!

ספרים, רבותיי, ספרים!

קראתם לאחרונה ספר מעניין? ספרו גם לנו. נשמח לשתף את כולם!

קסמי אגדות

תמיד אהבתי ספרי ילדים. ברונז בטלהיים, פסיכולוג בעל שם עולמי, הפתיע אותי בספרו זה באופן ששינה את כל תפישת עולמי הספרותית בתחום חשוב זה.

מסתבר, על פי בטלהיים, כי האגדות הקלאסיות הן כלי בניין לנפשם של ילדים, לא פחות. מה שנתפש בעיני הורים צעירים, במאה העשרים ואחת, כסיפורי אימים הם דרך עתיקה להתמודדות עם מצוקות נפשיות ואסונות טבע בחיי כולנו.

רבים מחפשים על המדפים ספרים "סטריליים" לילדיהם. דוקא האגדות הנוראות, לכאורה, מעניקות לילדים דרכים סמויות להתמודד עם אתגרי החיים, כמו פטירות, נטישות, חוסר כשרון לכאורה ועוד.

החלק הפעיל באגדות הוא החלק התת-מודע שבהן לצד פשטות העלילה. אגדות רבות נדדו בעולם מפה לאזן עוד בטרם נולד הדפוס. רבות מהן עברו מוטציות במעבר ממאה למאה, מעם לעם. עם זאת, הסמלים המרכזיים והקבועים באגדות משמשים את הילדים - כל אחד בדרכו ובמצוקתו - להבין את המתחולל בחייו פנימה וכיצד להתקדם ולהצליח, למרות הארועים הקשים מולם הוא ניצב, בכל הזמנים.

אגדות רבות, בשלבים שונים בחיי הילד, נתפשות בראשו באור שונה מדי פעם. הילד בעצמו אף לא יודע למה סיפור זה או אחר מועדפים עליו, או מה מרתק אותו בסיפור האהוב ואין צורך לברר. יום אחד, לכשיגדל, הוא ימצא כוח בתוכו פנימה להתמודד עם מצוקה זו או אחרת רק בזכות אגדה ששמע או קרא בילדותו.

מפתיע, בלשון המעטה. ההורים לעולם לא יוכלו להבין או לדעת מה היה שם לטובת ילדם.

שווה לקרוא ולהפנים. לדעתי - חובה.

הספר בהוצאת מודן, פסיכה/הספריה הפסיכולוגית

גשר הגלילים: דגם מוקטן

בגליון 7 ביקשתי סיוע בזיהוי שמות הצוותים שהשתתפו בגרירת הגשר ביום 18.10.73. המידע שהגיע לידיי היה חלקי ולעתים סותר. לכן שיניתי את תכנית המקורית: במקום לציין על גבי העבודה שלפניכם רק את שמות הגוררים, הקדשתי אותה לכל חללי החטיבה במלחמת יום כיפור. פרטים נוספים בעמוד הבא. אל תחפשו דיוק הנדסי או היסטורי: בצריחוני הטנקים שבדגם יש אפילו מקלעים...

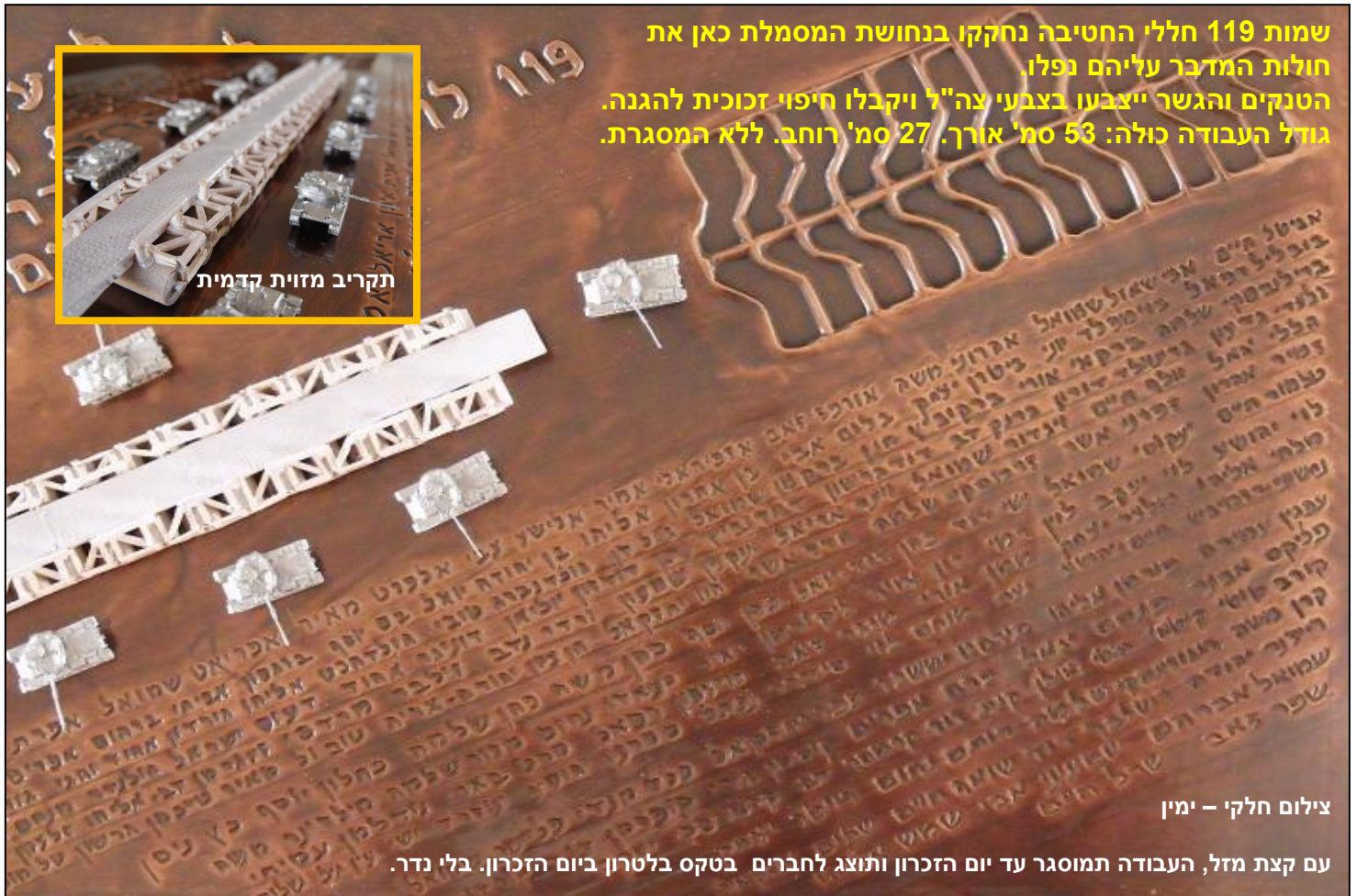

צילום-על של העבודה בשלמותה

תקריב מהצד

שמות 119 חללי החטיבה נחקקו בנחשת המסמלת כאן את חולות המדבר עליהם נפלו. הטנקים והגשר ייצבעו בצמעי צה"ל ויקבלו חיפוי זכוכית להגנה. גודל העבודה כולה: 53 סמ' אורך, 27 סמ' רוחב. ללא המסגרת.

תקריב מזווית קדמית

עם קצת מזל, העבודה תמוסגר עד יום הזכרון ותוצג לחברים בטקס בלטרון ביום הזכרון. בלי נדר.